

Kristove se vé, da ne, ker so jo vže imeli po vlaških in nemških duhovnikih, pač pa so vzprejeli naši pradedje glagolsko pismo in z njim slovensko liturgijo. Kakor povestnica priča, delovala sta slovanska apóstola pri Slovencih samó na iztoku, v dolnej Panoniji, kjer je knežil na Blatnem gradu slovenski Kocelj in koder se je nauk Kristov še malo razširil. Na zahod in jug tedanje slovenske zemlje: v Karantanijo in Oglejsko patrijarhijo pa ni sezalo delovanje sv. Cirila in Metoda, vsaj do 869. leta ne. Vender delovanje sv. bratov tudi izven Panonije ni bilo brez vpliva, kar nam priča glagolsko pismo, ki je bilo nekđaj zeló razširjeno in je deloma še danes, če ne v Karantaniji pa vsaj proti jadranskemu morju. Če tudi nas nista počastila s svojo navzočnostjo, dala pa sta nam slovensko liturgijo (obredje) in z njo tudi narodno omiko — in to je dovolj. Zato slava slovanskim apostolom!

A žal! Za lepo jutranjico nastopili so dolgi, razdirajoči viharji. Metodova sveta duša se je vzpela na nebó — in ni ga več, blaženega vladike. Sovragi njegovi, na čelu jim sebični Vihing, planili so kakor roj kobilic na začeto velikansko delo velikega vladike, uničili seme, ki sta je vsejala sveta apóstola, njih učence pa so zapodili preko širokega Dunava in z njimi, žal! — slovensko liturgijo.

Učenci Metodovi pa so nesli seme svetih učiteljev na Bulgarsko, kjer sta carovala Boris in Simeon, iskrena podpornika slovenske knjige. In seme je ozelenelo, razevetelo in obrodilo krasen sad. Ohrída je bila slovanski Rim in te zlate dóbe književnosti slovenske radujemo se še danes. Od Bulgarske so prinesli seme mej Hrvate, od tod k Srbom in končno k Rusom. Danes pa sluša náđ sedemdeset milijonov Slovanov sv. mašo v cirilici pisanem jeziku, ki sta ga rabila sveta brata Ciril in Metod: Bulgari, Srbi in Rusi; a žalibože! ločili so se vže zgodaj od rimsko-katoliške cerkve in imajo pravoslavno vero. Ali tudi mej rimskimi katoliki še opravljajo sv. mašo v staroslovenskej glagolici v Dalmaciji, Istri in bližnjih otocih.

In vi dva, sveta apóstola slovanska Ciril in Metod, vzprejmita naše želje in čujta naše vzdihé: nesita naše prošnje k Bogu, da se usmili nesložnih Slovanov, da se vrnejo naši odpali bratje pod zastavo rimsko-katoliške cerkve, da postane jeden hlev in jeden pastir.

Mi pa vztrajajmo v svojih delih, izvršujmo čednost krščanske ljubezni in budimo prosveto slovansko, da se uresničijo besede pesnikov:

„Osveta naj slovanska —
Ljubezen bo krščanska.“

P. B.

Lev z oslom.

(Basen.)

Lev se je namenil na lov. Najèl si je osla za pomagáča in gonjáča, da bi mu z rigajočim „ia“ zverino budil in plašil z ležišč in brlogov. Ko sta šla vstríc proti gozdu, oglasila se je náđ njima jezikava sraká z drevesa, ki je stalo pri poti. „Na, lepa družba to!“ rekla je. „Ali te ní sram? Lev, pa z oslom hodiš!“ — „Kdor mi lahko služi, naj se mi le pridruži!“ odgovoril je lev.

Takó mislijo tudi mogotei, kadar nižje v svojo družbo sprejmó.

Pa „Lessing-u.“

S m r t.

Ko je bil prvi človek grešil v raji, ustvaril je Bog Smrt. Dal jej je podobo človeških ogrodij z jekleno koso v desnej roci. Prva leta ni imela smrt ničesar opraviti na zemlji. V nebesih je bivala ter napravljala knjigo življenja in smrti. V knjigo življenja vpisuje angel Kerubimbios, a v knjigo smrti angel Kerubimker. Adam je bil prvi vpisan v knjigo življenja in prvi v knjigo smrti. Smrt mu je podala grenko smrtno kupo, pil je iz nje in mrtev je bil prvi človek. Eva se je bridko jokala, da je izgubila moža; a Smrt jo je smijoč se tolažila: „Za njim bodeš ti prva pila grenko kupo smrti.“

V začetku je prišla smrt vsako deseto leto na zemljo zvrševat povelja božja. A iz jednega rodú jih je nastalo več. Zaradi pomanjkanja prostora se je naselil človeški rod v najpustejših krajih. Smrt je imela zmirom več opravila. Prišla je na zemljo vsak mesec, pozneje vsak teden in zdaj pride vže vsak dan. In da si je hitrejša nego blisek, vender komaj opravi svoja opravila. Vsaki dan se mora za jedno uro v nebesa podati, da pogleda v knjigo smrti in izvé imena ónih, katerim mora podati grenko smrtno kupo. Mnogokrat je takó trudna, da jo more angel nebeški krepčati z jedjó, katero jej iz nebes prinese. Ko je nekoč razsajala kuga, imela je toliko opraviti, da je popolnem onemogla ter zaspala na sivej skali. Bolniki so vže zdihovali, da jim smrt toliko časa prizanaša; vedeli namreč niso, da Smrt spi. Angel Kerubimker se je čudil, da smrt še ni prišla pogledat v knjigo smrti. Šel je tedaj na zemljo in jo našel na sivej skali spečo. Vzdignil jo je, a ona se ni probudila, kakor da bi bil tudi njo objel smrtni spanec. Šel je zatorej nazaj v nebesa ter poklical angela Kerubimbiosa, naj mu gre pomagat Smrt prinesiti v nebesa. Prineseta jo. Bog jej dahne v ogrodi in ona se vzdrámi. Okrepčana se povrne zopet na zemljo. Pred razdejanjem sveta bode imela baje toliko opraviti, da jej bodeta morala pomagati oba angela Kerubimbios in Kerubimker.

Pri poslednjej sodbi bode stala v sredi med pravičnimi in krivičnimi. Predno se bodo zavrženi v večno temó, a izvoljeni v večno veselje podali, položila se bode smrt v grob, v znamenje, da zdaj ne bode več kraljevala. V grobu bode počivala na knjigah življenja in smrti. Pokrov, s katerim se bode grob zaprl, položila bodeta na grob prvi in zadnji človek. Iz njenega groba bode vzrastlo drevo življenja, ki bode razprostiralo svoje veje čez vse pomlajeno stvarstvo.

Ksaverij.

Modri odgovori.

Vojak je služil v polku celih petindvajset let, a cesarja ni videl v lice. Pride domóv; začnó ga izpraševati za carja, a on ne vé povedati ničesar. In začnó ga karati roditelji in znanci: „Glej“, pravijo, „petindvajset let si služil, a še carja nisi videl v oči!“ To ga užali, pobere svoje in otide pogledat carja. Pride na carski dvor. Car ga vpraša: „Kaj hočeš, vojak?“ — „Takó je in takó, vaše carsko Veličestvo! Služil sem tebi in Bogu celih petindvajset let, a tebe nisem videl v lice; prišel sem te pogledat.“